

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI

MD - 6427, satul Grozești, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozești@gmail.com

WEB : grozești.sat.md

DECIZIE nr. 5 / 2

din 30 septembrie 2021

s. Grozești

**” Cu privire la aprobarea
Codului de conduită al aleșilor locali
din Consiliul local Grozești ”**

În conformitate cu art. 14,alin. (2) , lit. (q) a Legii nr.436-XVI din 28 . 12. 2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 768-XIV din 02 . 02. 2000 privind statutul aleșilor locali, luând în considerare și Legea nr. 25-XVI din 22 . 02. 2008 privind Codul de conduită al funcționarilor publici, Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale și ținând cont de Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești, raionul Nisporeni, pentru perioada 2021–2026 , aprobat prin Decizia nr. 1 / 4 din 23. 03. 2021 , Consiliul local ,

DECIDE:

1. Se aprobă Codul de conduită al aleșilor locali din cadrul Consiliului local Grozești (Anexa nr. 1).
2. Secretarul Consiliului va asigura monitorizarea respectării prevederilor prezentului Cod.
3. Controlul executării prezentei decizii se atribuie Comisiei pentru învățământ, protecție socială , sănătate publică și muncă , cultură, tineret și sport și culte, președinte Dobzeu Iulia .

AU VOTAT : Pro – , Contra – , Abținuți –

Președintele ședinței:

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana MITROFAN

CODUL DE CONDUITĂ AL ALEȘILOR LOCALI

Secțiunea I : PREVEDERILE GENERALE ALE CODULUI DE CONDUITĂ AL ALEȘILOR LOCALI

Codul de conduită al aleșilor locali, denumit în continuare Cod, este lansat pentru a spori încrederea cetățenilor în autoritățile locale, a consolida responsabilitatea personală a aleșilor locali întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale în exercitarea mandatului de ales local, a asigura transparența și corectitudinea activității Consiliului și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale.

Codul a fost întocmit în baza Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul aleșilor locali, luând în considerare și Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită al funcționarilor publici.

Acest Cod se fundamentează pe obiectivele stipulate în aceste legi și își propune drept scop să ofere asistență aleșilor locali întru realizarea acestor obiective, prin identificarea și stabilirea explicită a standardelor de care trebuie să se conducă în exercitarea mandatelor lor.

Domeniul de aplicare

1. Aleșii locali trebuie să respecte acest Cod de conduită ori de câte ori:
  1. realizează activitățile Consiliului;
  2. exercită mandatul de ales local - funcție în care au fost aleși;
  3. acționează în calitate de reprezentanți ai Consiliului.
2. Acest Cod de conduită, cu excepția cazurilor expres prevăzute, se va aplica doar acelor activități pe care aleșii locali le exercită în calitate lor de persoane oficiale.
  1. Atunci când un ales local acționează în calitate de reprezentant al Consiliului sau a altui organ, trebuie să se conformeze Codului de conduită, cu excepția cazurilor când se isca conflicte din cauza obligațiilor legale prevăzute de mandatul exercitat de organul în cauză. Atunci când numirea în funcție a alesului local într-un alt organ nu reiese din mandatul său, prezentul Cod nu se va aplica, el supunându-se codului emis de celalalt organ. Totuși preconizează că un astfel de ales local va ține cont de principiile generale de conduită și de cerințele de a nu defăima buna reputație a oficiului alesului local sau al Consiliului.
  2. Fiecare ales local e obligat să facă cunoștință cu prevederile Codului și să semneze declarația de respectare a acestuia în ziua în care și-a ridicat mandatul /a fost aprobat Codul, astfel confirmând angajamentul de respectare a Codului în exercitarea funcției lor. Declarația semnată trebuie prezentată secretarului Consiliului timp de 10 zile lucrătoare după obținerea mandatului/ aprobarea Codului.

Secțiunea 2. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONDUITEI ALEȘILOR LOCALI

ÎN CADRUL ACTIVITĂȚII PROFESIONALE

În exercitarea funcțiilor lor oficiale, aleșii locali se vor ghida de următoarele principii:

1. Promovarea egalității și a respectului mutual;
2. Obligația de a respecta întocmai legea;
3. Responsabilitate și deschidere;
4. Altruism și control;
5. Obiectivitate și bună-cuviință;
6. Integritate.

1. Promovarea egalității și respectului față de alții

Aleșii locali:

1. trebuie să-și exercite mandatul, respectând necesitatea de a promova egalitatea de oportunități în raport cu toate persoanele, indiferent de gen, vârstă, etnie, orientare sexuală, confesiune și trebuie să manifeste respect și considerațiune față de alții;
2. nu trebuie să întreprindă careva acțiuni care ar compromite imparțialitatea membrilor Consiliului, persoanelor numite sau angajate.

(c) în exercitarea competențelor sale, trebuie să manifeste respect față de aleșii, funcționarii care raportează în fața Consiliului fără a prejudicia autoritatea ierarhică;

(d) trebuie să respecte împuternicirile, drepturile și obligațiile celorlalți aleși locali.

2. Obligația de a promova și susține legea

Aleșii locali:

1. în exercitarea mandatului oficial, precum și în orice alt caz, nu trebuie să săvârșească infracțiuni sau să provoace comiterea de infracțiuni;
2. în exercitarea mandatului lor, precum și în orice alt caz, să dea dovadă de un comportament respectuos, pentru a nu defăima autoritatea din care face parte.

3. Responsabilitate și deschidere

Aleșii locali:

1. nu trebuie să dezvăluie informația confidențială fără acordul persoanei ale cărei drepturi sunt protejate, cu excepția cazurilor când o astfel de acțiune este prevăzută de lege;
  2. nu trebuie să împiedice accesul oricarei persoane la informația pe care persoana are dreptul să-o obțină prin lege.
3. în exercitarea funcției, trebuie să manifeste un comportament respectuos și să răspundă la orice solicitare referitoare la exercitarea funcției, pentru motivele diferitor acțiuni sau deciziilor luate;

4. în exercitarea funcției, trebuie să evite măsurile/acțiunile care le-ar oferi un avantaj profesional după încheierea mandatului:

- În instituțiile publice sau private care au fost supervizate de ei în timpul exercitării mandatului;
- În instituțiile publice sau private cu care ei au stabilit relații profesionale în timpul exercitării mandatului;
- În instituțiile publice sau private care au fost create în timpul exercitării funcției și la crearea cărora au contribuit.

4. Altruism și control

Aleșii locali:

(a) în exercitarea mandatului lor oficial, precum și în orice alt caz, nu trebuie să-și utilizeze poziția inadecvat, pentru acordarea sau garantarea unui avantaj sau dezavantaj oricărei persoane în special pentru membrii familiei lor, prieteni sau pentru cei cu care întrețin relații amicale sau pentru a-și garanta lor înșiși un avantaj;

(b) trebuie să respecte disciplina financiar-bugetară drept condiție a bunei gestionari a banilor publici;

1. în cazul în care utilizează în mod discreționar sau autorizează alți aleși locali să utilizeze resursele Consiliului, trebuie să le utilizeze în mod judicios și în conformitate cu legea;
2. trebuie să asigure ca resursele Consiliului nu sînt utilizate în mod inadecvat: în scopurile personale ale membrilor familie: acestuia, în scopul promovării unui partid politic, a familiei lor, a prietenilor sau a persoanelor cu care întrețin relații amicale;
3. Nu trebuie să solicite altor aleși locali acțiunea în așa fel încât să le aducă acestora beneficii personale directe sau indirecte, ori să solicite avantaje pentru un individ sau un grup de indivizi în scopul de a obține beneficii personale de la aceștia.

4. Obiectivitate și buna-cuviință

În procesul decizional, aleșii locali:

1. trebuie să ia decizii pornind de la oportunitățile existente, conform interesului public;
2. trebuie să ia decizii ținând cont de orice sfat relevant oferit de oficialii din cadrul Consiliului, în special de către:
3. Secretarul Consiliului, care urmează a fi consultat în cazul când există dubii cu privire la respectarea competențelor Consiliului sau în cazurile când acțiunea propusă nu ține de cadrul de politici aprobat de către Consiliu (anexa 1); când consecințele legale ale acțiunii sau eșecul Consiliului de a acționa poate dăuna grav;
4. trebuie să prezinte motive și justificări pentru deciziile luate în conformitate cu legislația și cerințele Consiliului și să specifice factorii care au contribuit la luarea deciziilor, demonstrând că decizia este în concordanță cu regulile și regulamentele în vigoare.

5. Integritate

Aleșii locali:

1. trebuie să respecte legea și Regulamentul Consiliului, care stabilește obținerea înlesnirilor, rambursarea cheltuielilor și compensarea veniturilor ratate, stabilite aleșilor locali;
2. trebuie să evite acceptarea de cadouri, ospitalitate materială (altele decât acțiunile ce țin de ospitalitatea oficială, cum ar fi orecepție civică sau un pranz de afaceri, care sunt autorizate în modul convenit de către Consiliu) sau servicii pentru sine sau orice persoană cu care conviețuiesc, care le-ar impune obligații improprii aleșilor locali.

7. Leadership

Aleșii locali trebuie să promoveze aceste principii în cadrul echipei și prin exemplul propriu, activând în așa fel încât să sporească încrederea publică.

Sectiunea 3. REGULILE PRINCIPALE DE CONDUITA ALE

CONSILIERILOR / ALEȘILOR LOCALI

Interesele personale

În toate circumstanțele de soluționare a problemelor, aleșii locali trebuie să țină cont de prezența ori nu a oricărui interes personal în chestiunile date și dacă acest Cod de conduită cere declararea acestui interes;

Se considera că un ales local are un interes personal într-o anumită problemă, dacă decizia luată de Consiliu cu privire la problema dată ar putea în mod rezonabil să fie percepută ca una care foarte probabil va induce un anumit beneficiu;

1. Consilierului, unui membru al familiei alesului local sau vreunui prieten al acestuia, oricarei altei persoane cu care alesul local întreține relații amicale, aleșii locali trebuie să le perceapă drept persoane care au interes personal într-o anumită problemă, dacă aceasta ține de:
  2. O autoritate publică a cărui membru este alesul local;
  3. O autoritate în care alesul local deține o poziție de control sau management general;
  4. O autoritate în cadrul căreia alesul local a fost numit drept reprezentant al autorității.

Aleșii locali trebuie să se perceapă drept persoane care au interes personal într-o anumită problemă, dacă aceasta ține de:

1. orice ocupație, poziție, administrare, comercializare sau funcție cu program de lucru complet, parțial sau cu întreruperi, care este realizată de către alesul local pentru profit sau câștig;
2. orice persoană care îi angajează sau care i-a numit în funcție, orice firmă în cadrul căreia sunt parteneri sau orice companie în cadrul căreia sunt directori remunerați;

3. orice contract pentru bunuri, servicii sau lucrări încheiat între Consiliu și consilier, o firmă în cadrul căreia alesul local este partener, o companie în cadrul căreia alesul local este director sau un organ care se conformă stipulațiilor din subpunctul (c);
4. orice teren pentru care alesul local sau un membru al familiei alesului local are interes de beneficiu și se afla în aria de cuprindere a autorității;
5. orice teren al cărui proprietar este autoritatea, iar arendașul este o firmă în cadrul căreia alesul local este partener, o companie în cadrul căreia alesul local este director sau un organ care se conformă stipulațiilor din subpunctul (c);
6. orice teren din aria de cuprindere a autorității, pentru care alesul local dispune de o licență (de sine stătător sau împreună cu alții) privind ocuparea terenului în cauză timp de o lună sau mai mult;
7. orice vizită în afara republicii, pentru care a plătit sau va plăti autoritatea.

Art.21 din Legea privind administrația publică locală stipulează că alesul local poate fi prezent la ședința Consiliului, dar nu ia parte la luarea deciziei, dacă:

a. el (ea) în persoana, soțul/soția, părinții copiilor au interes cu caracter de proprietate în problema supusă dezbaterii;

b. el (ea) este directorul sau membrul consiliului de administrare al companiei, instituției, organizației sau oficiilor reprezentative ale acestora, care cad sub incidența directă a deciziei care urmează a fi luată;

c. este incompatibil în corespundere cu prezenta lege și Legea reprezentanților locali ai poporului și incompatibilitatea sa durează mai mult de 30 de zile din momentul apariției.

Un ales local care manifestă interes personal într-o anumită problemă și care participă la o ședință a Consiliului la care se discută problema în cauză, trebuie să dezvăluie existența acestui interes, precum și caracterul interesului la începutul discuției sau atunci când interesul devine aparent.

Un ales local care manifestă interes personal într-o problemă nespacificată anterior și participă la ședința Consiliului la care se discută problema în cauză trebuie să dezvăluie existența și caracterul acestui interes la începutul discuției sau atunci când interesul devine aparent. Dacă acest interes personal este de o așa natură încât alesul local poate concluziona în mod rezonabil că interesul în cauză ar putea afecta semnificativ abilitatea alesului local de a acționa în conformitate cu meritele cazului și în interesul publicului, în caz dacă acest ales local va lua parte la discuțiile purtate pe marginea problemei date, atunci alesul local trebuie să se retragă de la deliberarea problemei în ședința dată, cu excepția cazurilor când este scutit de o astfel de retragere de către Comitetul de standarde al Consiliului.

Orice interes dezvăluit trebuie înregistrat în registru de către secretarul Consiliului.

Aleșii locali trebuie să dea dovadă de responsabilitate personală în cazul deciderii existenței sau nu a unui interes personal care trebuie dezvăluit.

Aleșii locali pot solicita consultanță din partea secretarului Consiliului.

Aleșii locali trebuie să notifice secretarul Consiliului despre orice schimbare survenită în interesul lor în decurs de o lună din momentul survenirii schimbării.

2. Înregistrarea cadourilor și ospitalității

Un ales local trebuie să notifice secretarul Consiliului despre existența și natura cadourilor, ospitalității, beneficiilor materiale sau a avantajelor primite de către consilier sau de către orice persoană aflată în rang de rubedenie (conform celor cunoscute de alesul local) din partea oricărei companii, organizații sau persoane și care se referă ori survine datorită mandatului său de consilier, atunci când valoarea beneficiului sau cadoului depășește grila valorică pe care Consiliul o va determina de la caz la caz.

Orice cadou acceptat de alesul local în numele Consiliului din care face parte nu trebuie notificat secretarului Consiliului.

Detalii cu privire la cadouri și ospitalitate sunt prevăzute în Anexa nr. 1 la prezentul Cod.

Secțiunea 4. CONTROLUL ASUPRA RESPECTĂRII CODULUI DE CONDUITĂ

a. Controlul intern asupra respectării Codului de conduită ai aleșilor locali

Consiliul va crea o comisie de etică având funcția de:

- a promova și menține standard înalte de conduită ale aleșilor locali din cadrul Consiliului;
- a monitoriza funcționalitatea Codului de conduită;
- a examina și analiza încălcările Codului Consiliului și a recomanda acțiunile ce urmează a fi întreprinse ca răspuns la încălcările pretinse;
- a instrui sau a organiza instruirea aleșilor locali pe marginea problemelor ce țin de respectarea Codului de conduită.

Raportarea încălcărilor Codului de conduită

Aleșii locali:

1. trebuie să raporteze comisiei desemnate de Consiliu orice comportament al altui ales local, care, în opinia lor, implică sau ar putea implica neconformarea la prezentul Cod de conduită;
2. trebuie să raporteze, fie prin procedura de raportare confidențială instituită în cadrul Consiliului, fie direct către Comisie, orice comportament al oricărei alte persoane care, în opinia lor, implică sau ar putea implica comportament infracțional;
3. nu trebuie să parvină cu plângeri razbunătoare sau jignitoare împotriva altor persoane sub egida stipulațiilor din punctul (a).

b. Controlul public asupra respectării Codului de conduită al aleșilor locali

Cetățenii pot prezenta Consiliului, în conformitate cu procedurile stabilite de lege, orice plângere cu privire la încălcarea normelor etice de către aleșii locali;

Revizuirea faptelor de încălcare a cerințelor expuse în acest Cod de conduită de către aleșii locali se va efectua de comisia de etica;

Comisia va colecta și analiza plângerile cu privire la încălcarea conduitei etice de către aleșii locali și va informa în mod regulat publicul despre rezultatele revizuirii.

Anexa 1.

Politica cu privire la cadourile, beneficiile materiale, avantajele și ospitalitatea primite de aleșii locali

1. Introducere

1.1. Acest document de politici conține grila valorică fixată pentru cadouri, beneficii materiale, avantaje și ospitalitate, primirea caroră, conform cerințelor Consiliului, aleșii locali trebuie să o notifice și să o înregistreze într-un registru ținut de secretarul Consiliului;

1.2. Pentru notificările în cauză sunt elaborate formulare speciale, pe care aleșii locali le completează și le prezintă secretarului Consiliului în limitele de timp specificate de prezentul Cod. Formularele completate vor constitui baza registrului intitulat „Registrul cadourilor și ospitalității”.

2. Baza statutară

2.1. Consiliul a adoptat Codul de conduită, denumit în continuare Cod, care prevede că alesul local "trebuie să evite acceptarea de la orice persoană cadouri, ospitalitate (acțiuni ce nu țin de ospitalitatea oficială, cum ar fi: recepții civice sau prânzuri de afaceri autorizate în modul convenit de Consiliu), beneficii materiale sau servicii pentru sine sau orice persoană cu grad de rudenie;

2.2. Codul prevede în paragraful 2 din Secțiunea 3 că „un ales local trebuie să notifice secretarul Consiliului despre existența și natura cadourilor, ospitalității, beneficiilor materiale sau avantajelor primite de către consilier sau de către orice persoană cu care conviețuiește alesul local (conform celor cunoscute de alesul local) din partea oricărei companii, organizații sau persoane și care se referă ori are loc datorită funcției sale, atunci când valoarea beneficiului sau cadoului depășește sumele determinate de Consiliu de la caz la caz”;

2.3. " Orice cadou acceptat de alesul local în numele Consiliului din care face parte nu trebuie notificat secretarului Consiliului".

3. Notificarea acceptării

3.1. Aleșii locali trebuie să notifice despre acceptarea cadourilor, beneficiilor materiale, avantajelor sau ospitalității prin parvenirea cu informația solicitată în forma relevantă

elaborate în acest scop. Atare formular urmează a fi returnat secretarului Consiliului în termen de o lună din momentul primirii cadoului, beneficiului material, avantajului sau ospitalității.

4. Registrul

4.1. Secretarul Consiliului va întocmi un registru pentru toate notificările parvenite din partea aleșilor locali;

4.2. Registrul va fi deschis pentru inspecție publică pe parcursul activității oficiului consiliului;

4.3 Registrul va fi păstrat în oficiul Consiliului în grijă și sub controlul secretarului Consiliului.

5. Grila valorică

5.1. Aleșii locali trebuie să notifice primirea de cadouri, beneficii materiale, avantaje și ospitalitate (**în valoare corespunzătoare sau care depășește salariul minimum stabilit de Guvern**) de către aleșii locali, persoanele cu grad de rudenie ale aleșilor locali (conform celor cunoscute de aleșii locali), care corespund prevederilor pct. 8 de mai jos.

6. Alte probleme

6.1. Primirea de cadouri, beneficii materiale, avantaje și ospitalitate de către alesul local sau persoane cu care alesul local domiciliază trebuie notificată de către alesul local doar dacă primirea în cauză ține de exercitarea mandatului de ales local în cadrul Consiliului. Când o astfel de primire de cadouri, beneficii materiale, avantaje și ospitalitate este oferită alesului local în afara exercitării mandatului, de exemplu implicarea alesului local în organizații ca: club sportiv, ansamblu coral etc., atunci, conform Codului în cauză, nu este nevoie de notificare sau înregistrare a unor astfel de onoruri.

7. Cadouri civice

7.1. Totuși primirea de către alesul local a unui cadou acceptat în numele Consiliului nu se supune prevederilor prezentului Cod. Aleșii locali necesită a lua în considerare transmiterea ulterioară în grijă unui funcționar a oricărui cadou acceptat de către alesul local în numele Consiliului (de obicei acest funcționar este secretarul, care va păstra și va avea grijă de toate cadourile primite). Dacă va apărea necesitatea de a lua decizie cu privire la transferul sau înlăturarea cadoului civic, Consiliul va determina soarta de mai departe a unui astfel de cadou.

8. Declarative voluntare și alte chestiuni de dezvaluire a cărora nu este necesară

8.1. Dacă aleșii locali doresc să notifice secretarul Consiliului despre primirea cadourilor, beneficiilor materiale, avantajelor și ospitalității în valoare sub grila valorică stabilită pentru notificări, ei o pot face în mod voluntar.

8.2. Totuși trebuie de menționat că aleșii locali care respectă notificarea bazată pur pe grila valorică stabilită urmează să se conformeze prevederilor stipulate în Codul de conduită.

9. Ospitalitate

9.1. Consiliul percepe prânzurile de afaceri sau echivalentele acestora drept ospitalitate și un mod adecvat de a se ocupa de afaceri, cu condiția că acestea vizează activitatea Consiliului și nu implică extravagante, desfășurându-se în limitele unor prânzuri normale de curtoazie, adică cele care urmează niște serbări de lucru, întruniri ale Comitetului, reuniuni ale partenerilor etc., inclusiv seminarii, conferințe și alte evenimente de acest fel;

9.2. În aceeași modalitate, Consiliul autorizează și primirea de ospitalitate oficială, cum ar fi: recepțiile civice de către aleșii locali și persoanele care conviețuiesc cu aceștia;

9.2. De altfel, Consiliul insistă asupra acceptării ofertei de ospitalitate, doar dacă se consideră că participarea la astfel de evenimente este favorabilă pentru interesele Consiliului sau dacă este potrivit și adecvat pentru Consiliu să fie reprezentat la atare evenimente;

9.3. În general, nu este necesară notificarea secretarului Consiliului acțiunilor de ospitalitate menționate în pct. 9.1 și 9.2, deoarece este puțin probabil că acestea să atingă grila valorică fixată în acest document de politici. Totuși dacă acțiunile de ospitalitate menționate în pct. 9.1 și 9.2 și respectiv, 9.3 ajung la limitele grilei valorice specificate în acest document de politici, atunci primirea acestor favoruri urmează a fi notificată în modul convenit secretarului Consiliului;

9.4. În mod adițional, aleșii locali care doresc să accepte orice formă de ospitalitate menționată în pct. 9.3 de mai sus sunt sfătuiți să consulte secretarul Consiliului până la primirea unor astfel de favoruri;

9.5. Acceptarea ospitalității de către aleșii locali prin participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente similare este permisă atunci când este clar că ospitalitatea în cauză poartă un caracter corporativ și nu personal și atunci când este clar că poziția Consiliului nu este compromisă;

9.6. În cazul necesității vizitelor aleșilor locali la fața locului pentru a vedea niște obiecte sau niște vehicule, echipament, livrarea de bunuri, prestarea de servicii sau orice alta acțiune similară, atunci când aleșii locali participă la demonstrații organizate de soft-uri sau alt echipament IT, aleșii locali necesită a se asigura că vor fi asumate de Consiliu costurile induse de astfel de vizite, pentru a evita punerea în pericol a integrității oricărei decizii ulterioare de achiziție. Aleșii locali pot accepta ospitalitate modestă de curtoazie ca cea specificată în pct. 8.1 de mai sus, cu condiția că deciziile de achiziție să nu fie compromise prin acceptarea unor astfel de onoruri;

9.7. Aleșii locali trebuie să țină cont de oportunitatea acceptării oricarui cadou, beneficiu material, avantaj sau ospitalitate în ceea ce privește deciziile pe care le poate lua Consiliul în privința celor care oferă astfel de favoruri;

9.8. Atunci când cadourile, beneficiile materiale, avantajele și ospitalitatea urmează a fi refuzate, persoanele care parvin cu astfel de oferte trebuie să fie informate în mod ferm și amabilitate despre procedurile și standardele care funcționează în cadrul Consiliului.

10. Alte considerațiuni

10.1. Aleșii locali urmează să stabilească un echilibru între caracterul practic al activității în sfera publică și orice concepție greșită care s-ar putea isca în rândurile publicului, precum că

alesul local acceptă a primi cadouri costisitoare sau generoase, beneficii materiale, avantaje sau ospitalitate de un caracter similar;

10.2.Consiliul insistă ca aleșii locali să se abțină de la acceptarea unor oferte disproporțional de generoase, care ar presupune obligații inadecvate pentru alesul local, mai cu seama atunci când țin de tranzacție comercială potențială sau reală la care Consiliul este parte.

11. Prevederi generale

11.1.Grila valorică pentru notificarea și înregistrarea cadourilor, beneficiilor materiale, avantajelor și ospitalității va fi revizuită periodic de către Consiliu;

11.2.Atunci când este necesară notificarea primirii diverselor favoruri, aleșii locali vor declara separat primirea de favoruri de ei înșiși și primirea de favoruri de către persoanele cu care conviețuiesc, adică valoarea unor astfel de favoruri nu va fi privită ca un tot întreg.

Anexa 2.

DECLARAȚIA DE RESPECTARE A CODULUI DE CONDUITĂ

Consiliul local Grozești , raionul Nisporeni

Eu, _____ ,

fiind ales în calitate de reprezentant local , consilier în Consiliul local Grozești, raionul Nisporeni ,

Declar că voi exercita cu corectitudine și bună credință funcția pe care o dețin și voi depune toate eforturile pentru realizarea interesului public.

Pe parcursul întregului mandat, mă oblig să mă conformez tuturor normelor de conduită aplicate aleșilor locali și să respect Codul de conduită, fiind conștient de faptul că acesta poate fi revizuit periodic.

Semnătura .....

Data .....

Această declarație a fost semnată în prezența mea,

Semnătura .....

Secretarul Consiliului Svetlana Mitrofan

Notă informativă

la Proiectul de decizie nr. 5 / 2 din 30. 09. 2021 “ Cu privire la aprobarea Codului de conduită al aleșilor locali din Consiliul local Grozești ”

1. Denumirea autorului
Inițiatorul proiectului de decizie este primarul s. Grozești . Autorul proiectului de decizie este secretarul Consiliului local.
2. Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului, inițiatorii și autorii proiectului
Codul de conduită al aleșilor locali, denumit în continuare Cod, este lansat pentru a spori încrederea cetățenilor în autoritățile locale , a consolida responsabilitatea personală a aleșilor locali întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale în exercitarea mandatului de ales local, a asigura transparența și corectitudinea activității Consiliului și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale
3. Modul de reglementare a problemelor abordate în proiect de cadru normativ în vigoare
Proiectul de decizie este propus în temeiul art. 43, Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul aleșilor locali, luând în considerare și Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită al funcționarilor publici, Legea nr.325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale
4. Scopul și obiectivele proiectului
Proiectul de Decizie urmărește scopul de a fundamenta obiectivele stipulate în legile sus menționate și își propune drept scop să ofere asistență aleșilor locali întru realizarea acestor obiective, prin identificarea și stabilirea explicită a standardelor de care trebuie să se conducă în exercitarea mandatelor lor.
5. Fundamentarea economico-financiară:
Implementarea prezentului proiect nu va necesita cheltuieli suplimentare.
6. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate după adoptarea proiectului
Proiectul de decizie Nr. 5 / 2 din 30. 09. 2021 ” Cu privire la aprobarea Codului de conduită al aleșilor locali din Consiliul local Grozești ” nu contravine și nu necesită modificări ale actelor normative în vigoare.
7. Avizarea și consultate publică a proiectului

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, proiectul deciziei "Cu privire la aprobarea Codului de conduită al aleșilor locali din Consiliul local Grozești" a fost avizat de către secretarul Consiliului local .

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2013 privind transparența procesului decizional, proiectul deciziei este plasat pe pagina web: grozesti.sat.md la directoriul Transparența decizională .

8. Estimarea riscurilor legate de implementarea acestui proiect

Riscuri nu sunt .

Secretarul Consiliului

Svetlana MITROFAN

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
PRIMĂRIA SATULUI GROZEȘTI

MD - 6401, satul Grozești, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozești@gmail.com

WEB : grozești.primarie.md

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de Decizie nr. 5 / 2 din 30. 09. 2021 “ Cu privire la aprobarea Codului de conduită al aleșilor locali din Consiliul local Grozești ”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Autorul proiectului deciziei Svetlana Mitrofan, secretarul consiliului local în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este primarul s. Grozești , ceia ce corespunde art.112 din Constituție și art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

Categoria actului normativ propus este **Decizie de consiliul local**, ceia ce corespunde art.112 din Constituție și art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239 / 2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt :

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că :

(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe panoul informativ a autorității publice cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor.

În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informativ și pagina WEB a Primăriei Grozești .

De asemenea, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor.

Totodată , în conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul deciziei a fost elaborate în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile care va elabora proiectul, în cazul dat - primarul satului.

b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;

c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare comisiilor consultative ale consiliului local și, ulterior Consiliului local.

În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239 / 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul principal al proiectului** de a fundamenta obiectivele stipulate în legile sus menționate și își propune să ofere asistență aleșilor locali întru realizarea acestor obiective, prin identificarea și stabilirea explicită a standardelor de care trebuie să se conducă în exercitarea mandatelor lor.

Analizând proiectul de decizie , se constată, că scopul declarat de autor în nota informativă vine să atingă obiectivele scontate și real corespunde prevederilor acestuia.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Totodată , proiectul este lansat pentru a spori încrederea cetățenilor în autoritățile locale , a consolida responsabilitatea personală a aleșilor locali întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale în exercitarea mandatului de ales local, a asigura transparența și corectitudinea activității Consiliului și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale .

Promovarea proiectului se realizează cu respectarea preponderentă a interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative (deciziile) sunt însoțite de “ nota informativă” , care cuprinde

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;*

În nota informativă autorul relevă condițiile și evidențiază elementele noi ce au impus elaborarea proiectului de decizie și prezintă impactul proiectului cu argumentele corespunzătoare , în conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „ fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „ Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul local sau cel de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de de decizie a fost elaborat cu respectarea următoarelor reguli:

1. *Este expus în limbaj simplu, clar și concis , se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație ;*
2. *Nu sunt folosite neologisme ;*
3. *Se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice ;*

4. *Termenii de specialitate , denumiri și abreviatuiri sunt utilizați numai cei consacrați în domeniul la care se referă reglementarea;*
5. *Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.*

**Textul proiectului de decizie întrunește cerințele
prevăzute de art. 54 al Legii nr.100 din
22.12.2017 cu privire la actele normative .**

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea responsabililor de implementare și stabilește domeniile și limitele profesionale de acțiune a acestora.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul **Decizie nr. 5 / 2 din 30. 09. 2021 “ Cu privire la aprobarea Codului de conduită al aleșilor locali din Consiliul local Grozești ”** a fost elaborat de către secretarul consiliului local , **avînd drept scop aprobarea unui Cod etic care să motiveze** aleșii locali pentru un comportament care să sporească încrederea cetățenilor în autoritățile locale , a consolida responsabilitatea personală a aleșilor locali întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale în exercitarea mandatului de ales local, a asigura transparența și corectitudinea activității Consiliului și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale

Autorul a respectat rigorile de transparență stabilite prin legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă stabilește argumente pertinente și valabile pentru justificarea soluțiilor acestui proiect.

Prevederile proiectului nu sunt în detrimentul interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului , în cazul dat al aleșilor locali .

În cadrul proiectului expertizat nu au fost identificați factori și riscuri de corupție.

